
เตือนภัยทางสังคม
ฉบับ ที่ 1 ปีงบประมาณ 2570
เตรียมรับมือภัยพิบัติ
ภาคใต้ตอนล่าง
รู้ทัน
ภัยธรรมชาติ
เตรียมพร้อม
ก่อนเกิดเหตุ
ดูแลกัน
ในชุมชน
ลดความเสี่ยง
สร้างความปลอดภัย
จัดทำโดย
สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 11
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ความเป็นจริงใหม่: เมื่อสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง

อุทกภัยในภาคใต้จะไม่เหมือนเดิมอีกต่อไป พื้นที่เสี่ยงภัยต่ำในอดีต กลายเป็นพื้นที่ท่วมสูง

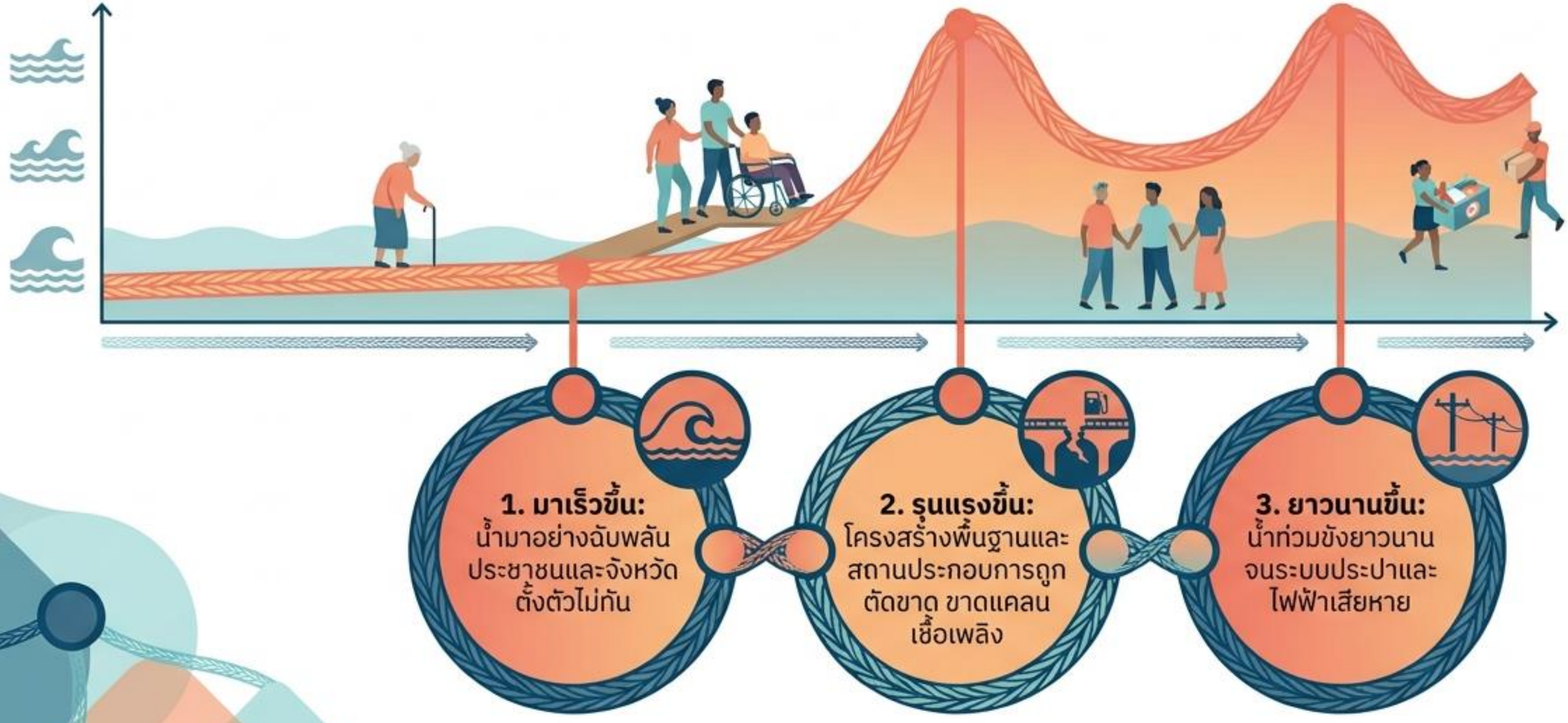

Gemini Notebook

วิกฤตซ้อนวิกฤต: บทเรียนจากปลายปี 2568

ประกาศภัยครอบคลุมทุกพื้นที่

การช่วยเหลือเข้าถึงยาก
ขาดแคลนทรัพยากร

อพยพไม่ทัน

ศูนย์พักพิงเดิมถูกน้ำท่วม
คนล้นสถานที่พักพิงชั่วคราว

Gemini Notebook

เปลี่ยนผ่านสู่ การจัดการแบบยืดหยุ่น

แบบเดิม

การแจ้งเตือน

ประกาศเตือนแบบหว่านแห

การอพยพ

หนีน้ำเมื่อจวนตัว

ศูนย์พักพิง

แค่พื้นที่แห้งให้นอน

หลังน้ำลด

จ่ายเงินเยียวยาแล้วจบ

แบบใหม่

การแจ้งเตือน

ข้อมูลพุ่งเป้าตามสภาพความพิการและผู้สูงอายุ

การซักซ้อมอพยพ

ใช้หลัก 2 ป. (เปราะบาง สู่ ปลอดภัย) วางแผนล่วงหน้า

ศูนย์พักพิง

ดูแลองค์รวม พร้อม มุมผ่อนคลาย

หลังน้ำลด

ฟื้นฟูคุณภาพชีวิต 5 มิติ

1.อาชีพ 2.ที่อยู่อาศัย

3.สุขภาพ 4.การศึกษา 5.การเข้าถึงสิทธิตามกฎหมาย

Gemini Notebook

6 มาตรการสำคัญ: ป้องกันกลุ่มเปราะบาง

3. ระบบร้องขอความช่วยเหลือ:
ที่เข้าถึงง่าย โทรศัพท์ หรือเตรียมอุปกรณ์ที่สื่อสาร
ในช่วงที่ไม่มีสัญญาณ เช่น ธงสีแดง นกกวีด ระฆัง

4. การอพยพ:
มาตรการระดับท้องถิ่นที่ซักซ้อมอย่างดี
ทำความเข้าใจและการเข้าถึงข้อมูล
ศูนย์พักพิงแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการอพยพ

2. การแจ้งเตือน:
แจ้งเตือนภายใต้ข้อจำกัดของ
ความเสี่ยงในพื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย
และระยะทางที่ห่างไกล

5. การซักซ้อม:
ซักซ้อมร่วมกันทุกระดับ ตั้งแต่
จังหวัด ท้องถิ่น ถึงประชาชน
อย่างสม่ำเสมอ

1. ฐานข้อมูล:
- ตัดสินใจด้วยข้อมูลชุมชนที่ครอบคลุม
- จัดทำแผนที่ความเสี่ยงแบบปักหมุด
- ชี้พิกัดกลุ่มเปราะบางอย่างแม่นยำ
- อัปเดตข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน

6. การมีส่วนร่วม:
ดึงกลไกฐานรากในชุมชน
ร่วมขับเคลื่อนทั้งก่อน
ระหว่าง และหลังเกิดภัย

Gemini Notebook

The Woven Safety Net

กรอบแนวคิด 3x3: แผนปฏิบัติการบริหารจัดการอุทกภัย

	ก่อนเกิดภัย	ระหว่างเกิดภัย	เมื่อสิ้นสุดภัย
กลุ่มเปราะบาง	- ปักหมุดข้อมูล - เตรียมถุงสะดวกใช้	อพยพปลอดภัย บริหารข้อมูลช่วยเหลือ	สำรวจความเสียหาย ฟื้นฟู 5 มิติ
ศูนย์พักพิง	- ทบทวนความพร้อม - กลไกอพยพ	- บริหารทรัพยากร - จัดบริการตามกลุ่มเป้าหมาย เด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ ฯลฯ	- ถอดบทเรียน - ส่งต่อข้อมูลให้พื้นที่ ดูแลต่อเนื่อง
กลไกฐานราก	- กำหนดบทบาท - ซักซ้อมร่วมกัน	สนับสนุนกู้ชีพวิกฤต	- ติดตามคุณภาพชีวิต ระยะยาว

Gemini Notebook

ระยะก่อนเกิดภัย: รู้ข้อมูล รู้พิกัด รู้ทางรอด

ข้อมูลพุ่งเป้า:

ปรับปรุงข้อมูลกลุ่มเป้าหมายชี้พิกัดชัดเจนที่เป็นปัจจุบันแบบปักหมุดระดับครัวเรือน

แนวคิด 2 ป.:

เชื่อมโยงการช่วยเหลือจากบ้านที่

เปราะบาง → **ปลอดภัย**

อย่างทันท่วงที

> “ภัยที่แจ้งเตือนล่วงหน้าได้ จะต้องอพยพกลุ่มเปราะบางให้ได้มากที่สุด”

Gemini Notebook

The Woven Safety Net

ถุงสะดวกใช้ สะดวกฉวย

สิ่งที่ครัวเรือนเปราะบางต้องเตรียมพร้อมเสมอ

เอกสาร & การเงิน

บัตรประจำตัว, เอกสารสำคัญ,
เงินสด, กุญแจ, สิ่งของมีค่า

สุขภาพ & อนามัย

ยาประจำตัว, ผ้าอนามัย,
อุปกรณ์ส่วนตัว

ยังชีพ & สื่อสาร

อาหารแห้ง, น้ำดื่ม, ไฟฉาย,
แบตเตอรี่สำรอง, นกหวีด

กลุ่มเฉพาะ

นม, ของใช้เด็ก,
ผ้าอ้อมสำเร็จรูป
(สำหรับผู้สูงอายุ/เด็ก)

Gemini Notebook

ระยะระหว่างเกิดภัย: บริหารจัดการฉุกเฉินและไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

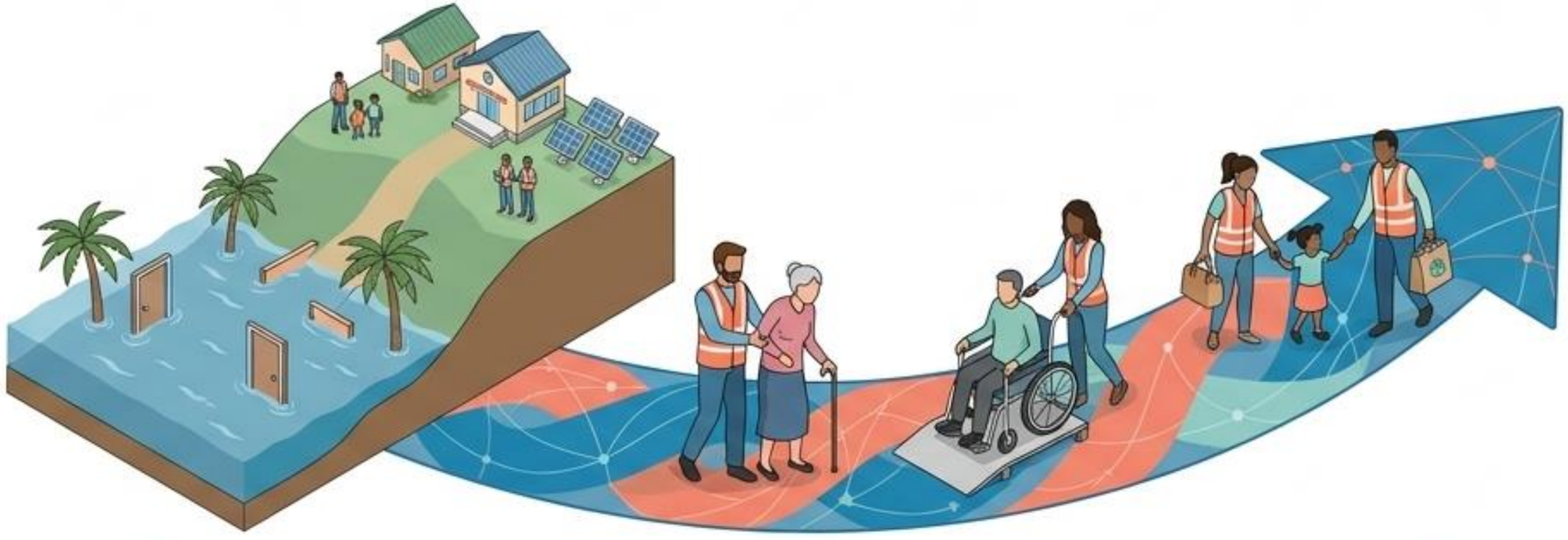

การอพยพที่ปลอดภัย:

บริหารจัดการอพยพตามความจำเป็น ภายใต้เงื่อนไขความปลอดภัยสูงสุด

บริหารความเสี่ยงขั้นวิกฤต:

เคลื่อนย้ายผู้ป่วยที่ต้องใช้เครื่องมือแพทย์ ไปยังพื้นที่ปลอดภัยทันที

การจัดการข้อมูลเรียลไทม์:

ประสานส่งต่อกลไกที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เข้าถึงสิทธิการช่วยเหลือได้ทันสถานการณ์

“ต้องประกันได้ว่า ไม่มีใครตกหล่นจากความปลอดภัย”

Gemini Notebook

ผังการตัดสินใจเมื่อภัยมา

สภาพการณ์ปัจจุบันสามารถแจ้งเตือนล่วงหน้าได้หรือไม่?

แจ้งเตือนได้ (YES)

แจ้งเตือนไม่ได้/น้ำมาฉับพลัน (NO)

สั่งการอพยพกลุ่มเปราะบางทั้งหมดทันที

ใช้เวลาที่มีพุ่งเป้าไปที่ 2 ป.

(เปราะบาง ปลอดภัย)

ใช้ ข้อมูลพุ่งเป้าเพื่อภารกิจกู้ชีพฉุกเฉิน

ช่วยเหลือผู้ติดค้างอย่างแม่นยำและรวดเร็ว

Gemini Notebook

ยกระดับศูนย์พักพิงให้เป็น พื้นที่ปลอดภัยของทุกคน

โซนคัดกรอง & ทรัพยากร: บริหารเครื่องอุปโภคบริโภคที่สอดคล้องกับทุกกลุ่มเป้าหมาย (ผ้าอ้อม, อาหารเฉพาะ)

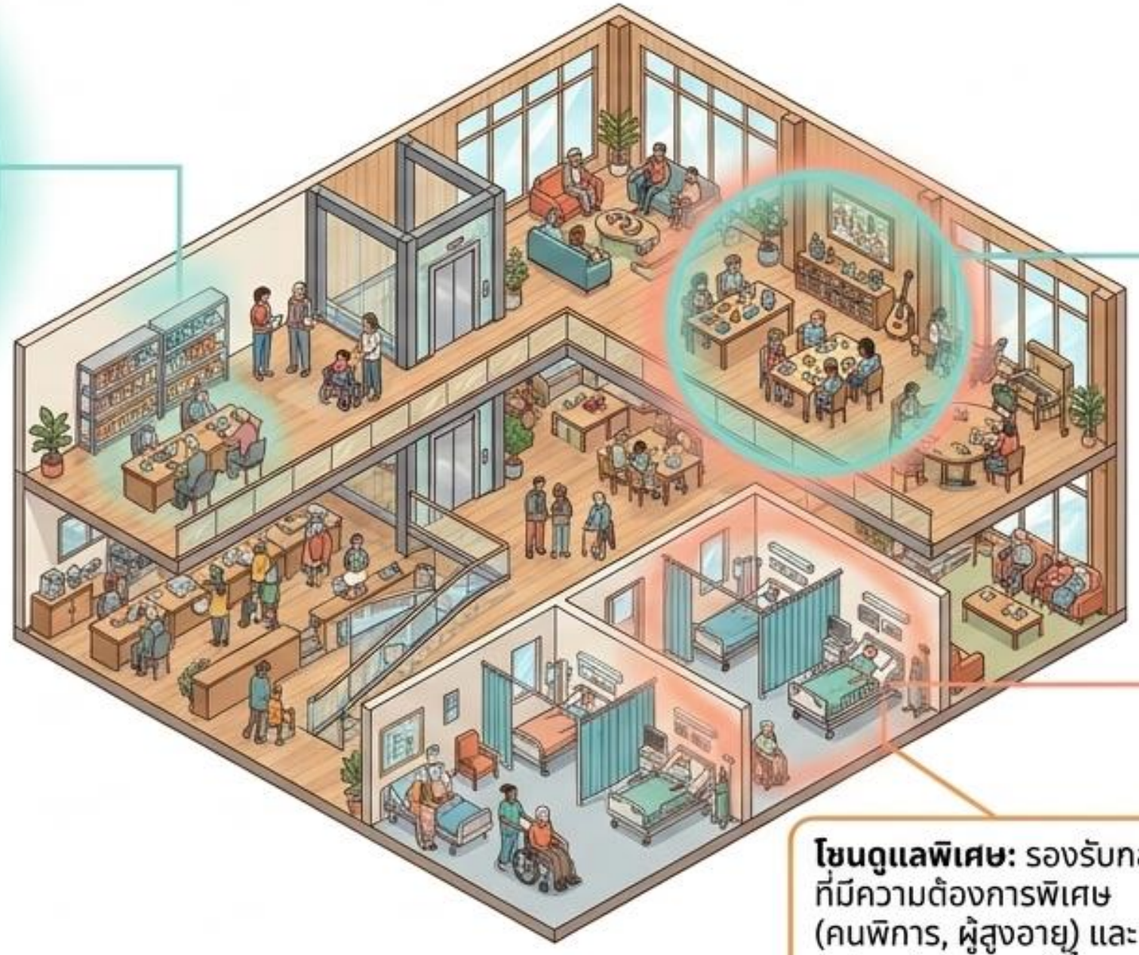

มุมผ่อนคลาย: พื้นที่จัดกิจกรรม เช่น ศิลปะเพื่อลดความเครียดและสร้างบรรยากาศผ่อนคลายในภาวะวิกฤต

โซนดูแลพิเศษ: รองรับกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษ (คนพิการ, ผู้สูงอายุ) และอุปกรณ์การแพทย์พื้นฐาน

Gemini Notebook

ระยะเมื่อสิ้นสุดภัย: การฟื้นฟูที่ยั่งยืน

การฟื้นฟูหลังภัยพิบัติ
ไม่ใช่เพียงแค่การเยียวยาแบบจ่ายจบ

สำรวจเชิงลึก

สำรวจความเสียหายและความต้องการอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะครัวเรือนที่อยู่ลำพังหรือมีภาวะพึ่งพิงสูง

ถอดบทเรียน

ศูนย์พักพิงและชุมชนร่วมกันวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จและข้อท้าทาย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในปีถัดไป

การติดตามการช่วยเหลือ

เสริมพลังเพื่อคืนความสามารถในการฟื้นฟูตัวเองของประชาชน

Gemini Notebook

5 มิติแห่งการฟื้นฟูคุณภาพชีวิต

การวางแผนจัดการรายกรณี ต้องครอบคลุมทั้ง 5 มิติอย่างเป็นองค์รวม:

1. อาชีพรายได้: ฟื้นฟูแหล่งทำกิน และเครื่องมือประกอบอาชีพ

2. ที่อยู่อาศัย: ซ่อมแซมบ้าน ให้ปลอดภัยและเหมาะสมกับสภาพความเปราะบาง

3. สุขภาพ: ดูแลทั้งสุขภาพกาย การรักษาต่อเนื่อง และเยียวยาจิตใจ

4. การศึกษา: รับประกันไม่ให้เด็กหลุดออกจากระบบการศึกษาเพราะภัยพิบัติ

5. การเข้าถึงสิทธิ: ช่วยเหลือด้านเอกสารสิทธิ์ การชดเชย และสวัสดิการรัฐ

กลไกฐานราก: หัวใจสำคัญของการขับเคลื่อน

อพม. & อสม.:
ทัพหน้าในการสำรวจ
ประสานงาน
และดูแลสุขภาพ

ผู้นำชุมชน:
บัญชาการและตัดสินใจ
ภายใต้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน
คลอบคลุมทั้งหมู่บ้าน

ผู้บริบาล &
ผู้ช่วยคนพิการ:
ดูแลผู้มีสูงอย่างใกล้ชิด

สภาเด็กและเยาวชน:
พลังขับเคลื่อนและสื่อสาร
ข้อมูลคนรุ่นใหม่

กลไกเหล่านี้คือทีมขับเคลื่อนที่ต้องได้รับ
การกำหนดบทบาทที่ชัดเจน และ การซักซ้อมอย่างต่อเนื่อง

Gemini Notebook

วงจรแห่งความยืดหยุ่น: เรียนรู้เพื่อรับมือ

การเตรียมพร้อมด้วยข้อมูลชุมชนในวันนี้ คือการรับประกันว่า...
จะไม่มีใครตกหล่นจากความปลอดภัย ในวันพรุ่งนี้

Gemini Notebook